

Парламент поспішно прийняв законопроект № 4128-д без розгляду у другому читанні, ігноруючи численні зауваження церков і експертів.

На засіданні 17 січня Верховна Рада вирішила ухвалити нову редакцію законопроекту № 4128-д одразу як закон – без другого читання, відтак запровадила новий порядок реєстрації релігійних організацій без проведення жодних консультацій із ними, повідомляє [Інституту релігійної свободи](#).

З третьої спроби за законопроект [проголосували](#) 229 парламентарів, зокрема: 86 – з фракції Блоку Петра Порошенка, 65 – з «Народного фронту», 17 – з фракції Радикальної партії, 16 – з фракції «Самопоміч», 9 – з фракції «Батьківщина», 5 – з групи «Воля народу». При цьому фракція Опозиційного блоку та групи Партії «Відродження»

не підтримали дану ініціативу.

Прийнятий Закон вносить доповнення до статей 8, 14 та 18 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», запроваджуючи нові вимоги для реєстрації та перереєстрації релігійних організацій, а також створюючи “єдине вікно” для подання документів.

Однією з найбільших проблем прийнятого Закону є запровадження нової перереєстрації всіх релігійних організацій з вимогою надати списки всіх віруючих, які взяли участь у загальних зборах релігійної громади. Це пов'язано з нормою прийнятого Закону про необхідність приведення статутів усіх релігійних громад у відповідність до нового Закону впродовж року з моменту набрання ним чинності. При цьому така перереєстрація коштуватиме віруючим чималих витрат, адже кожен підпис на новій редакції статуту та протоколі загальних зборів релігійної організації має бути нотаріально засвідчений.

Напередодні голосування до Голови Верховної Ради, керівництва профільного Комітету та парламентських фракцій був надісланий перелік суттєвих зауважень до законопроекту № 4128-д, однак парламентарі його проігнорували. Звернення з закликом доопрацювати закон у другому читанні до Верховної Ради спрямував голова правління Інституту релігійної свободи **Олександр Заєць**, президент Об'єднання іудейських релігійних організацій України, Головний рабин Києва та України, Головуючий у Всеукраїнській Раді Церков і релігійних організацій **Яків Дов Блайх** та інші церкви і релігійні організації.

Прикметно, що під час виступу з парламентської трибуни голова Комітету з питань культури і духовності **Микола Княжицький** заявив, що звернення з зауваженнями до проекту № 4128-д нібито є фейковими і містять безпідставну критику пропонуваніх змін.

Читайте також: [Реєстрація церков по-новому](#)

Слід зауважити, що доопрацьована редакція [законопроекту № 4128-д](#) з'явилася на сайті Верховної Ради лише вночі перед днем голосування (автори – М.Княжицький,

І. Подоляк, В. Єленський). Незважаючи на це, ще до оприлюднення тексту законопроекту Комітет розглянув його на засіданні у середу та рекомендував парламенту прийняти його одразу як закон – без другого читання, без проведення консультацій з релігійною спільнотою та експертами.

З поміж 16 суттєвих зауважень до прийнятого Закону можна виділити такі:

- Положення Закону про те, що “рішення про зміну підлеглості та внесення відповідних змін до статуту ухвалюються не менш як 2/3 від кількості членів релігійної громади” неможливо буде реалізувати на практиці у тих релігійних громадах, які не мають фіксованого членства, а функції загальних зборів виконують парафіяльні ради чи інші подібні керівні органи;
- Вимога Закону про те, що “рішення про зміну підлеглості та внесення відповідних змін до статуту засвідчується підписами членів відповідної релігійної громади, присутніх на таких загальних зборах”, неможливо буде реалізувати на практиці у багаточисельних релігійних громадах із десятками, сотнями або тисячами членів, оскільки їхні підписи треба буде засвідчувати нотаріально, що передбачає внесення плати за засвідчення кожного підпису;
- Вимога Закону подавати на реєстрацію разом із новою редакцією статуту релігійної громади також список усіх учасників загальних зборів є, з одного боку, невиправданим втручанням у внутрішні справи релігійної громади, порушенням права віруючих на конфіденційність щодо їхніх релігійних поглядів та, з іншого боку, надмірною обтяжуючою умовою збереження статусу юридичної особи;
- Безальтернативна вимога для монастирів, релігійних братств, місій, духовних навчальних закладів подати документи про підтвердження права власності чи користування приміщенням, за адресою якого вказується їхнє місцезнаходження, є невиправданою обтяжуючою перепорою для їхньої релігійної діяльності.
- Вимогу законопроекту подавати “оригінал чи належним чином засвідчену копію чинної на дату подачі документів редакції статуту” неможливо виконати для тих релігійних організацій, статuti яких державний реєстратор оприлюднив в електронній версії на порталі Міністерства юстиції без надання засвідченого оригіналу.

Після голосування низка народних депутатів зареєстрували у парламенті проект Постанови № 4128-д-П про скасування рішення Верховної Ради про прийняття законопроекту № 4128-д в цілому як закон.

Підписуйтеся на сторінку IPC в [Facebook](#) і [Twitter](#) – експертний погляд на законодавство і релігійне життя в Україні та світі.

Інститут релігійної свободи, Київ

www.irs.in.ua